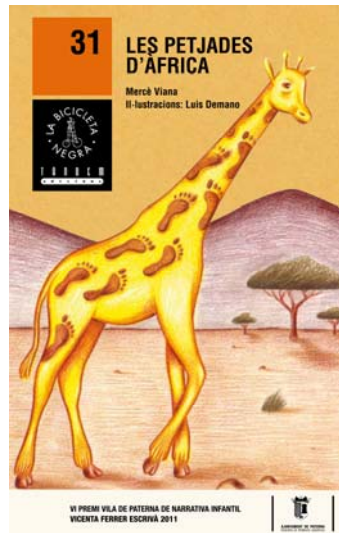

GUIA D'APROFITAMENT LECTOR

LES PETJADES D'ÀFRICA

COMPETÈNCIES QUE PODEM TREBALLAR

Aquest llibre el podeu llegir individualment i en silenci, a casa, o a la biblioteca i també en veu alta a classe, de manera col·lectiva.

Llegir en veu alta:

- Ens ajuda a comprendre millor,
- ens ensenya a respectar els signes de puntuació per entonar les frases,
- ens permet escoltar el mestre/mestra quan li toca llegir un fragment,
- ens acostuma a posar èmfasi quan trobem una paraula novel·losa, una metàfora encertada, un idea que ens fa pensar, riure, aprendre o desitjar ser escriptor o escriptora,
- ens permet compartir el gaudi d'un bon llibre com aquest.

En aquest llibre podem:

- Apreciar la riquesa lèxica i el valor cultural de les tradicions i la literatura pròpia de cada poble.
- Descobrir una manera diferent de viatjar, allunyant-se dels hàbits de consum turístic purament per a valorar les ciutats, els paisatges i les cultures dels diferents punts on ens porta el "viatge".
- Educar la sensibilitat que ens fa situar-nos en el lloc de l'altre i adoptar postures i reaccions solidaries.

- Interioritzar el paper de vertebració d'un col·lectiu humà a partir de les seues llegendes, històries, cançons, etc.
- Apreciar el valor educatiu no formal i essencial de les relacions intergeneracionals: la confiança de la mare amb el fill, del fill amb Laurent...

1. PRESENTACIÓ DE L'AUTORA I DE L'IL·LUSTRADOR

1.1. L'autora

Mercé Viana Martínez (Alfagar, 1946) és escriptora i pedagoga. Compagina la dedicació al món de l'educació amb la creació literària. Ha treballat en totes les etapes de l'educació, des de l'escola infantil fins la Universitat. Ha participat, com a ponent, en nombrosos cursos de formació, així com en diversos simposis sobre temes relacionats amb la didàctica de la llengua i la creació literària.

Ha format part de Moviments de Renovació Pedagògica (Moviment Freinet) des de 1970, coordinadora de Seminari permanent de l'ICE, ha participat en diverses Escoles d'Estiu de València i va dirigir la revista pedagògica *Espais Didàctics*.

1.2 L'il·lustrador

Luis Demano (Alacant, 1976) d'avi i pare pintors, va començar a desenvolupar la seua inquietud artística de menut. L'educació, totalment autodidacta, començà aviat a donar fruits professionals, col·laborant en primer lloc en la revista de còmic i il·lustració *Nosotros Somos Los Muertos*, dirigida per l'il·lustrador Max (Premi Nacional de Còmic 2007). Poc temps després, va guanyar el primer premi del Cartell de la Fira del Llibre de València, que l'ajudaria a donar les seues primeres passes en el camp de la il·lustració professional, tant en el terreny de la il·lustració en premsa com en el món editorial, on ha col·laborat amb les editorials Tàndem edicions, Media Vaca o Grup 62.

2. ACTIVITATS DE COMPRENSIÓ LECTORA

2.1.

a) Quin caràcter té el primer capítol del llibre?

b) Qui seran, doncs, els principals protagonistes de la història?

c) Diferencia 4 idees de caràcter informatiu i 4 de caràcter narratiu

<i>Caràcter informatiu</i>	<i>Caràcter narratiu</i>
El país que visitaran és Burundi	La visió del panorama humà aconseguí reclamar el silenci
A Burundi es parlen	

2.2.

Què havia estudiat Rafa, el pare d'Ander? _____

Què haguera volgut estudiar? _____

Per què, de vegades, els éssers humans no fan o no poden fer el que desitgen?

En què t'agradaria a tu treballar quan sigues gran?

Al capítol 2, apareix una professió que potser no coneixes: ambaixador.
Assabenta't com pugues sobre aquesta professió.

A què es dediquen els ambaixadors i les ambaixadores?

2.3.

Quina de les llegendes que explica Laurent t'ha resultat més bonica?

Torna-te-la a llegir. Fes un petit resum i explica-la en classe o en la classe anterior a la vostra. Quan resumim bé és perquè hem comprés un text.

Pensa un poc i reconeixeràs que el fet de comprendre bé un text o una història fa que ens agrade més.

Pensa un poc més i descobriràs també com llegir bons llibres ens fa passar bones estones, però sobretot ens ensenya a viure moltes vides i a conèixer millor la llengua.

3. LLEGIM I DESCOBRIM LA LLENGUA

3.1. Comprendre frases fetes

<i>Frases fetes</i>	<i>Significa</i>
Trobar pèls als ous	
Posar el crit al cel	
En un tancar i obrir d'ulls	

Inventa una frase on aparega cadascuna d'aquestes frases fetes. Si la frase té sentit serà senyal que has comprés el sentit de la frase feta. No és un embarbussament, no!

3.2. Sopa de lletres

Al primer capítol se'ns explica que la rialla continguda de Victòria, va esclatar. Busca en aquesta Sopa de lletres 5 adjectius escaients, és a dir apropiats, per a parlar de les rialles.

c	o	n	t	a	g	i	o	s	e	s
q	w	e	r	t	y	u	i	i	s	o
p	a	s	d	f	g	h	j	m	p	k
l	z	x	c	v	b	n	m	p	o	m
d	s	a	z	x	c	v	b	a	n	n
f	s	t	n	e	d	i	r	t	t	e
g	h	j	k	l	ñ	p	o	i	a	u
c	b	a	q	w	e	r	t	q	n	y
d	i	j	n	o	r	s	v	u	i	w
e	h	k	m	p	q	t	u	e	e	x
f	g	l	f	a	l	s	e	s	s	y

3.3.

Què significa la paraula estabilitat? _____

Què significa inestabilitat? _____

3.4. Observa aquestes paraules i escriu al costat el seu significat

Inconscient: _____

Incontrolable: _____

Insegur: _____

Innecessari: _____

Ara marca amb un color el que tenen en comú totes elles.

Com és diu aquesta partícula? _____

Quin sentit dóna a la paraula? _____

4. LA LECTURA COM A TRAMPOLÍ DE CREACIÓ

4.1. Ara que has après l'ús i el significat del prefix in-, escriu un text molt breu descrivint algun personatge. Has d'utilitzar alguna de les paraules anteriors o d'altres adjectius que també comencen per in-.

4.2. Ara que ja has llegit el llibre i en tens una visió global fes propostes de canvi:

Qui altre títol podria tenir? _____

Quin altre final? _____

4.3. Observa com Mercé Viana ha utilitzat un registre especial en la manera de parlar Laurent, el guia tan sensible i educat, perquè compreguem bé per parla la nostra llengua amb dificultats.

Intenta escriure un text sobre com els explicaria Laurent que els portarà a visitar un paisatge que molts pocs han vist. Us sorprendrà molt. I no és gens perillós.

4.4. Llegir ens ensenya a escriure millor.

Al primer capítol (pàg. 6) trobem aquesta frase: *En acabar, i sense poder abandonar un somriure que limitava amb la rialla, preguntà:*

Torna a llegir la frase. Busca l'element que trobes un poc forçat i intenta expressar la idea que porta en el cap l'autora d'una manera més clara:

Fantàstic! Aquest exercici ens demostra com, a vegades, cal “treballar” la llengua perquè transmeta el pensament amb la major claredat possible.

4.5. L'art de la descripció

Torna a llegir el fragment de la pàgina 98 “*Tots cinc van seguir [...] començà a cridar*”.
Realment és una bona descripció. Ara inventa't tu una altra que comence així:

Ander desitjava conèixer _____

Aconseguir-ho, el posà molt content.

5. UN BON LLIBRE ÉS AQUELL QUE ENS ENSENYA ALGUNA COSA I EN ALGUNS MOMENTS ENS ARriba A EMOCIONAR

5.1.

Intenta recordar 3 idees o informacions que hages après en *Les petjades d'Àfrica*

I també tres moments de la història que t'hagen produït alguna emoció:

5.2.

Quin et sembla el personatge millor descrit?

5.3.

Les petjades d'Àfrica és un llibre que recomanaries a un amic o amiga?

Si _____ No _____

Argumenta la teua resposta

6. A LA DESCOBERTA DE L'AUTORA

6.1. Utilitzeu tots els recursos al vostre abast per a conèixer la vida i l'obra de l'autora del llibre que acabeu de llegir (consultar els mestres, el responsable de la biblioteca, Internet...)

Fonts d'informació sobre la seua biobibliografia

Com entrar en contacte amb ella?

Esquema per aprofitar al màxim un encontre amb l'autor o autora

7. APRENDRE A LLEGIR IMATGES I A VALORAR DIFERENTS ESTILS

7.1. Com es diuen les il·lustracions que trobem al llibre?

7.2. Feu una enquesta a classe per a saber quina és la lletra capitular que us agrada més. Té molt de mèrit saber condensar el que passa al capítol en una sola lletra, no?

T À N D E M

edicions

Canviant la lletra inicial d'algun capítol podeu intentar fer un mural ple de lletres capitulars. Seria fantàstic!

7.3. Per aprofitar al màxim la lectura d'aquest llibre tan interessant podríeu fer una llista de temes a tractar a classe. Temes per a propiciar un debat, tan sols entre l'alumnat o també sol·licitant la participació d'alguna persona experta.

- El món on vivim és un món ple de desigualtats
- En què ha de consistir la solidaritat?
- ...

Quan diem que llegir ens ensenya a viure és perquè també ens ensenya a pensar i a formar els nostres propis criteris. No ho desaprofiteu...!